

Sygn. akt II C 55/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: sekr. sąd. M. P. (1)

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. (1)

przeciwko G. P.

o zapłatę kwoty 10.293 zł

1.zasądza od G. P. na rzecz M. P. (1) kwotę 1.493 zł (jeden tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt trzy złote) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty;

2.oddala powództwo w pozostałej części;

3.zasądza od G. P. na rzecz M. P. (1) kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4.nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:

a) od M. P. (1) z roszczenia zasądzonego w punkcie 1 wyroku kwotę 437,75 zł (czteryście trzydzieści siedem złotych siedemdziesiąt pięć groszy);

b) od M. P. (2) kwotę 77,25 zł (siedemdziesiąt siedem złotych dwadzieścia pięć groszy).

Sygn. akt II C 55/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 stycznia 2017 roku M. P. (1), reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego G. P. kwoty 8.800 zł wraz z odsetkami od dnia 11 października 2016 roku oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 7 czerwca 2016 roku G. P. zobowiązał się do przekazania na rzecz powódki kwoty pozostałej po sprzedaży nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. W dniu 10 sierpnia 2016 roku G. P. złożył oświadczenie, na mocy którego zobowiązał się do przekazania z tego tytułu na rzecz M. P. (1) kwoty 8.800 zł do dnia 10 października 2016 roku. Do dnia złożenia pozwu G. P. nie wywiązał się z powyższego obowiązku.

(pozew k.2-3)

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2017 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zwolnił powódkę od opłaty od pozwu w całości, oddalając jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w pozostałej części.

(postanowienie k.25)

W odpowiedzi na pozew, złożonej w dniu 21 lutego 2017 roku, pozwany nie uznał powództwa. Wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powódki na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Zgłosił do potrącenia kwoty które dotyczyły majątku wspólnego, które poniósł: kwotę 1.800,19 zł tytułem spłaty ostatniej raty kredytu na rozbudowę domu, kwotę 111,60 zł tytułem podatku od nieruchomości, kwotę 2.000 zł z tytułu zwrotu zaciągniętych „na życie” pożyczek oraz kwotę 247,26 zł uiszczoną za telefony powódki i małoletniego syna stron. Wskazał, że nie podarował powódce obiecanej kwoty z uwagi na trudną sytuację majątkową, w jakiej znalazł się po rozwodzie i podziale majątku.

(odpowiedź na pozew k.27-29)

W piśmie z dnia 11 kwietnia 2017 roku pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo o kwotę 1.493 zł z odsetkami od dnia złożenia pisma do dnia zapłaty. Wskazał, że na kwotę 1.493 zł składa się kwota 114 zł stanowiąca połowę kwoty uiszczonej przez M. P. (1) z tytułu podatku od stanowiącej współwłasność stron nieruchomości przy ul. (...) w Ł. oraz kwota 1.379 zł stanowiąca połowę nadpłaconej składki na ubezpieczenie, która została zwrócona przez bank (...) Spółkę Akcyjną w W. po całkowitej spłacie przez strony kredytu na rozbudowę domu. W uzasadnieniu pisma wskazano, że cała kwota nadpłaconej składki została wypłacona przez pozwanego, który nie rozliczył się z pobranych pieniędzy z powódką. Pozwany nie zwrócił także powódce połowy uiszczanego podatku od nieruchomości. Dodatkowo pełnomocnik powódki podniósł, iż bezzasadne jest zgłaszanie przez pozwanego do potrącenia kwoty 111 zł z tytułu podatku oraz kwoty 1.800,19 zł z tytułu kredytu, gdyż konieczność poniesienia przez strony tych kosztów została już uwzględniona przy ustalaniu wysokości kwoty jaką pozwany miał darować powódce. Kwotę 8.800 zł obliczono bowiem pomniejszając uzyskaną przez G. P. ze sprzedaży nieruchomości kwotę 9.800 zł o połowę raty kredytu oraz podatku od nieruchomości jak przypadła na każdą ze stron. Natomiast, w zakresie pozostałych kwot zgłoszonych przez pozwanego do potrącenia, pełnomocnik powódki wskazał, że nie podlegają one refundacji ani potrąceniu jako osobiste zobowiązania pozwanego.

(pismo pełnomocnika powódki k.85-86)

Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2017 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych.

(postanowienie k.95)

Na rozprawie w dniu 10 października 2017 roku strony pozostały przy dotychczasowych stanowiskach.

(protokół rozprawy k.99-100, k.102-103, nagranie 00:01:34-00:07:34 i 00:51:39-00:58:37)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie umowy sprzedaży z dnia 27 lipca 2004 roku, zawartej przed notariuszem E. Ś. w Kancelarii Notarialnej w Ł., G. P. jako kawaler i M. K. (obecnie P.) jako panna nabyli na współwłasność w częściach równych nieruchomość położoną w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

(dowód: kserokopia aktu notarialnego k.68-71)

W dniu 25 września 2014 roku G. P. i M. K. (obecnie P.) zawarli związek małżeński.

(dowód: przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27, przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy k.101-102, nagranie 00:32:35-00:51:31)

W dniu 18 kwietnia 2014 roku (...) Spółka Akcyjna w W. udzieliła G. P. i M. P. (1) kredytu hipotecznego w kwocie 153.300 zł na rozbudowę domu na nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. Z kredytem było związane ubezpieczenie na życie kredytobiorców od utraty pracy. Składka na powyższe ubezpieczenie w kwocie 4.982,25 zł została uiszczona w dniu 12 maja 2014 roku ze środków z pierwszej transzy kredytu w kwocie 5.000 zł wypłaconej przez bank. Kredyt został w całości spłacony w dniu 19 sierpnia 2016 roku. W związku z tym, w dniu 12 września 2016 roku, (...) Spółka Akcyjna w W. dokonała zwrotu nadpłaconej składki na ubezpieczenie od utraty pracy w kwocie 2.758,82 zł na bankowy rachunek techniczny służący do obsługi kredytu, którego posiadaczami byli G. P. i M. P. (1). Następnie kwota nadpłaconej składki została przelana na rachunek bankowy G. P.. Pozwany nie rozliczył się z powódką z pobranej nadpłaty składki.

(dowód: kserokopia zaświadczenia k.88, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27, przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy k.101-102, nagranie 00:32:35-00:51:31)

W dniu 30 kwietnia 2015 roku G. P. zawarł z E. P. umowę pożyczki kwoty 1.000 zł na okres do dnia 30 września 2016 roku. Pożyczona kwota została przez pozwanego zwrócona w dniu 30 września 2016 roku.

(dowód: kserokopia umowy pożyczki k.36)

W dniu 28 marca 2016 roku G. P. zawarł z K. J. umowę pożyczki kwoty 500 zł na okres do dnia 31 grudnia 2016 roku. Pożyczona kwota została przez pozwanego zwrócona w dniu 10 sierpnia 2016 roku.

(dowód: kserokopia umowy pożyczki k.37-38)

W dniu 3 kwietnia 2016 roku G. P. zawarł z P. P. (2) umowę pożyczki kwoty 500 zł na okres do dnia 31 grudnia 2016 roku. Pożyczona kwota została przez pozwanego zwrócona w dniu 10 sierpnia 2016 roku.

(dowód: kserokopia umowy pożyczki k.39)

W dniu 7 czerwca 2016 roku M. P. (1) i G. P. zawarli porozumienie dotyczące, toczącego się przed Sądem Okręgowym w Łodzi, w sprawie o sygnaturze akt XII C 1805/14, postępowania o rozwód. Uzgodnili, że dokonają sprzedaży stanowiącej ich współwłasność w częściach równych nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). G. P. przyrzekł przekazać M. P. (1) w drodze darowizny przypadającą na jego rzecz część ceny uzyskanej ze sprzedaży, po spłaceniu wszelkich należności kredytowych, z przeznaczeniem na zakup mieszkania dla niej i małoletniego syna stron.

W dniu 1 września 2016 roku, w sprawie o sygnaturze akt XII C 1805/14, Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał małżeństwo M. P. (1) i G. P. przez rozwód. Żadna ze stron nie wносиła apelacji od wyroku rozwodowego z uwagi na zawarte w dniu 7 czerwca 2016 roku porozumienie.

(dowód: kserokopia porozumienia k.6-7, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27, przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy k.101-102, nagranie 00:32:35-00:51:31)

W dniu 14 czerwca 2016 roku, przed notariuszem S. B., w Kancelarii Notarialnej w Ł., G. P. i M. P. (1) zawarli umowę majątkową małżeńską, zgodnie z którą z dniem jej zawarcia ustanowili w swoim związku małżeńskim rozdzielność majątkową. Następnie dokonali podziału majątku wspólnego.

(dowód: kserokopia wypisu aktu notarialnego k.75-77, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27, przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy k.101-102, nagranie 00:32:35-00:51:31)

W dniu 10 sierpnia 2016 roku, przed notariuszem S. B., w Kancelarii Notarialnej w Ł., G. P. i M. P. (1) zawarli z P. S. i A. S. umowę sprzedaży, rep. A 1171/2016, na mocy której przysługujące im udziały wynoszące po 1/2 części w

prawie własności nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), sprzedali na rzecz P. i A. małżonków S. za łączną cenę 225.000 zł. Część ceny w kwocie 4.000 zł została sprzedającym zapłacona tytułem zadatku przed podpisaniem aktu, część ceny w kwocie 159.529,10 zł miała zostać zapłacona na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. tytułem całkowitej spłaty kredytu, zaś część ceny w kwocie 19.600 zł, czyli po 9.800 zł za poszczególne udziały została zapłacona kupującym w gotówce przed podpisaniem aktu.

(dowód: kserokopia wypisu aktu notarialnego k.9-20, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27, przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy k.101-102, nagranie 00:32:35-00:51:31)

W dniu 10 sierpnia 2016 roku G. P. złożył M. P. (1) pisemne oświadczenie, że zobowiązuje się do przekazania M. P. (1) kwoty 8.800 zł zgodnie z treścią porozumienia z dnia 7 czerwca 2016 roku, na wskazany przez M. P. (1) numer rachunku bankowego, do dnia 10 października 2016 roku. Oświadczenie podpisali powódka i pozwany.

Powódka i pozwany ustalili, że każde z nich poniesie koszty połowy ostatniej raty kredytu w kwocie 1.800,19 zł oraz podatku od nieruchomości w kwocie 111,60 zł. W związku z tym, uzgodniono, że pozwany podaruje powódce kwotę 8.800 zł, a nie kwotę 9.800 zł jaką uzyskał na skutek sprzedaży. Powódka, w dniu sprzedaży nieruchomości, u notariusza, przekazała pozwanemu kwotę odpowiadającą przypadającej na nią części raty kredytu oraz podatku od nieruchomości.

Do chwili obecnej nie doszło do sporządzenia przez strony umowy darowizny w formie aktu notarialnego ani do przekazania kwoty 8.800 zł na rzecz M. P. (1).

(dowód: kserokopia oświadczenia k.8, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27, przesłuchanie pozwanego – protokół rozprawy k.101-102, nagranie 00:32:35-00:51:31)

W dniu 19 sierpnia 2016 roku G. P. wpłacił kwotę 1.800,19 zł do banku (...).

(dowód: potwierdzenie wpłaty k.31)

W dniu 19 sierpnia 2016 roku M. P. (1) uiściła na rzecz Urzędu Miasta Ł. kwotę 228,40 zł z tytułu podatku od nieruchomości przy ul. (...) w Ł..

(dowód: kserokopia potwierdzenia przelewu k.87, przesłuchanie powódki – protokół rozprawy k.100-101, nagranie 00:09:58-00:32:27)

W piśmie z dnia 19 października 2016 roku pełnomocnik powódki wezwał pozwanego do zapłaty na rzecz M. P. (1) kwoty 8.800 zł tytułem darowizny przyrzeczonej w porozumieniu z dnia 7 czerwca 2016 roku i oświadczeniu z dnia 10 sierpnia 2016 roku.

(dowód: kserokopia wezwania k.21)

W dniu 10 października 2016 roku E. P. dokonała na rzecz G. P. zapłaty kwoty 111,60 zł z tytułu podatku od nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...).

(dowód: potwierdzenie przelewu k.35, kserokopie decyzji podatkowych k.32-33)

G. P. jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. w Ł. na czas określony do dnia 22 lipca 2018 roku jako kierowca i operator wózków jezdniowych za wynagrodzeniem w wysokości od 1.355,69 zł do 1.459,48 zł netto miesięcznie.

(dowód kserokopia zaświadczenia k.81)

W dniach 4 sierpnia 2016 roku, 1 września 2016 roku, 19 września 2016 roku oraz 26 października 2016 roku E. P. dokonała zapłaty za faktury wystawione przez (...) Spółkę Akcyjną w W. na nazwisko G. P..

(dowód: kserokopie faktur k.41, k.43, k.45, k.47, potwierdzenia przelewów k.40, k.42, k.44, k.46)

W dniach 15 czerwca 2016 roku, 29 czerwca 2016 roku, G. P. dokonał zapłaty za faktury wystawione przez (...) Spółkę Akcyjną w W. wystawione na swoje nazwisko.

(dowód: kserokopie faktur k.49, k.51, k.53, k.54, potwierdzenia przelewów k.48, k.50, k.52)

Dokonując ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, Sąd pominął: przekazy pocztowe dotyczące alimentów na syna stron (k.61-64) oraz potwierdzenia przelewów alimentów (k.65-67), kserokopie świadectw pracy pozwanego (k.55-56, k.59-60), kserokopie zaświadczeń z Powiatowego Urzędu Pracy (k.57, k.58), kserokopię dowodu wpłaty (k.73) oraz zawiadomienia o wszczęciu egzekucji (k.74), jak również kserokopię protokołu ze sprawy rozwodowej (k.78-80) i kserokopię wykonanej umowy darowizny (k.72), jako pozostające bez znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powódki co do tego, że (...) Spółka Akcyjna w W. udzieliła stronom kredytu w 2016 roku a nie w 2014 roku, gdyż data udzielenia kredytu pozostaje w sprzeczności z zaświadczeniem owego banku złożonym przez powódkę do akt sprawy. Potwierdził ją także w swych zeznaniach pozwany. Sąd uznał za niewiarygodne zeznania pozwanego co do tego, iż nie pamięta z jakiej przyczyny darowizna na rzecz M. P. (1) miała dotyczyć kwoty 8.800 zł, a nie całej uzyskanej przez niego ze sprzedaży nieruchomości kwoty 9.800 zł. Pozwany w czasie przesłuchania przyznał, iż po sprzedaży nieruchomości otrzymał od M. P. (1) pieniądze na pokrycie przypadającej na nią części ostatniej raty kredytu i podatku od nieruchomości. W ocenie Sądu, przemawia to za wiarygodnością wersji wydarzeń przedstawionej przez powódkę zgodnie z którą sposób rozliczenia kwoty 1.800,19 zł z tytułu kredytu oraz kwoty 111,60 zł z tytułu podatku od nieruchomości został ustalony przez strony już w dniu sprzedaży nieruchomości w ten sposób, że kwota darowizny na rzecz M. P. (1) została obliczona poprzez pomniejszenie kwoty 9.800 zł o część zobowiązań pozwanego ze wskazanych tytułów (955,85 zł), zaokrągloną do 1.000 zł, a powódka przekazała pozwanemu środki pieniężne na pokrycie przypadającej na nią części raty kredytu i podatku od nieruchomości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie, ostatecznie powódka żądała zasądzenia od pozwanego kwoty 8.800 zł wraz z odsetkami od dnia 11 października 2016 roku do dnia zapłaty z tytułu zawartej przez strony umowy przedwstępnej darowizny, kwoty 114 zł tytułem połowy podatku od nieruchomości przy ul. (...) w Ł. uiszczonego przez powódkę jako jej współwłaściciela z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 1.379 zł stanowiącej połowę nadpłaconej składki na ubezpieczenie od utraty pracy pobranej przez pozwanego z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa, wskazując na swą trudną sytuację finansową oraz zgłaszając do potrącenia szereg wierzytelności.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do żądania zasądzenia kwoty 8.800 zł w związku z zawarciem przez strony umowy przedwstępnej darowizny w dniu 7 czerwca 2016 roku oraz oświadczeniem z dnia 10 sierpnia 2017 roku.

W świetle art.389 k.c., umowa przedwstępna to umowa, przez którą jedna ze stron lub obie zobowiązują się do zawarcia oznaczonej umowy (umowy przyrzeczonej) w przyszłości. Umowa przedwstępna dla swej ważności powinna określać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej (essentialia negotii). Określenie w umowie przedwstępnej istotnych postanowień umowy przyrzeczonej jest po prostu określeniem świadczenia, jakie dłużnik ma spełnić. Należy zatem przyjąć, jak w każdym wypadku umowy zobowiązującej, że określenie to nie musi zostać dokonane ściśle w samej umowie przedwstępnej, lecz strony mogą także w tej umowie (w granicach wyznaczonych w art. 353¹ k.c.) określić tylko sposób ustalenia w przyszłości istotnych postanowień umowy przyrzeczonej (podobnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia

12 stycznia 2000 roku, III CKN 508/98, L.). Sposób ten musi mieć jednak charakter obiektywny, być mechanizmem dającym się zastosować bez względu na wolę stron, bez ich udziału (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 czerwca 2008 roku, III CSK 20/08, L.).

Umowa przedwstępna może wskazywać termin, do którego umowa przyrzeczona ma zostać zawarta. Jednakże, jeżeli termin, w ciągu, którego ma być zawarta umowa przyrzeczona, nie został oznaczony, powinna ona być zawarta w odpowiednim terminie wyznaczonym przez stronę uprawnioną do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej. Jeżeli obie strony są uprawnione do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej i każda z nich wyznaczyła inny termin, strony wiążą termin wyznaczony przez stronę, która wcześniej złożyła stosowne oświadczenie. Jeżeli w ciągu roku od dnia zawarcia umowy przedwstępnej nie został wyznaczony termin do zawarcia umowy przyrzeczonej, nie można żądać jej zawarcia (§ 2 art. 389 k.c.).

Umowa przedwstępna stanowi szczególny przypadek umowy zobowiązującej, w której przedmiotem zobowiązania jednej lub obydwu stron jest złożenie określonego oświadczenia woli ewentualnie podjęcie innych jeszcze działań, które umożliwią zawarcie umowy przyrzeczonej. Znaczenie umowy przedwstępnej wyraża się przede wszystkim w zagwarantowaniu pewności zawarcia pożądanej umowy stronom, które z pewnych przyczyn nie zawierają lub nie mogą zawrzeć umowy definitywnej.

Dla ważności umowy przedwstępnej nie jest wymagana żadna forma szczególna, nawet gdyby forma taka była zastrzeżona dla ważności umowy przyrzeczonej (tak między innymi Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 14 grudnia 1960 r., II CR 1239/60, OSPiKA 1961 rok, nr 4, poz.126, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 marca 1973 roku, III CRN 33/73, niepubl.; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 grudnia 1999 roku, II CKN 624/98, OSNC 2000 rok, nr 6, poz.120).

Stosownie do treści art. 390 § 1 k.p.c. jeżeli strona zobowiązana do zawarcia umowy przyrzeczonej uchyła się od jej zawarcia, druga strona może żądać naprawienia szkody, którą poniosła przez to, że liczyła na zawarcie umowy przyrzeczonej. Strony mogą w umowie przedwstępnej odmiennie określić zakres odszkodowania. W braku odmiennej regulacji zawartej w umowie, zawiedzionemu w oczekiwaniu na zawarcie umowy przyrzeczonej kontrahentowi przysługuje odszkodowanie w ramach tzw. ujemnego interesu umownego, które obejmuje straty wynikłe z niedojścia do skutku umowy między stronami. Chodzi o negatywne majątkowe następstwa działań zmierzających do zawarcia umowy przyrzeczonej. Na te straty składają się między innymi: koszty zawarcia umowy przedwstępnej, wydatki związane z własnym świadczeniem, zbędne nakłady podjęte w związku z własnym świadczeniem lub przyjęciem świadczenia drugiej strony, ilekroć przywrócenie stanu poprzedniego nie będzie możliwe albo wynikną stąd koszty. Wyłączone są natomiast niezyskane korzyści w postaci tych, które odpowiadałyby uzyskanym w razie dojścia do skutku umowy i jej wykonania. W żadnym wypadku wysokości dochodzonego w tych okolicznościach roszczenia nie może kształtować wartość rzeczy, czy świadczenia które poszkodowany by nabył, gdyby doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej i wykonania umowy, podobnie jak i wartość pożytków, które rzecz ta przynosi (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 grudnia 2005 roku, V CSK 19/05, niepubl.).

Jednakże, gdy umowa przedwstępna czyni zadość wymaganiom, od których zależy ważność umowy przyrzeczonej, w szczególności wymaganiom, co do formy, strona uprawniona może dochodzić zawarcia umowy przyrzeczonej (§ 2 art. 390 k.c.).

Zgodnie z art.888 § 1 k.c., przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. W świetle, art.890 § 1 k.c., oświadczenie darczyńcy powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Jednakże umowa darowizny zawarta bez zachowania tej formy staje się ważna, jeżeli przyrzeczone świadczenie zostało spełnione. Przepisy powyższe nie uchybiają przepisom, które ze względu na przedmiot darowizny wymagają zachowania szczególnej formy dla oświadczeń obu stron (art.890 § 2 k.c.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, iż w dniu 7 czerwca 2016 roku M. P. (1) i G. P. zawarli w zwykłej formie pisemnej porozumienie, zgodnie z którym G. P. przyrzekł przekazać M. P. (1) w drodze darowizny przypadającą na jego rzecz część ceny uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości przy ul. (...) w Ł., po spłaceniu wszelkich należności kredytowych, z przeznaczeniem na zakup mieszkania dla niej i

małoletniego syna stron. Porozumienie to określało przedmiot darowizny – środki pieniężne oraz sposób ustalenia kwoty darowizny. Nie precyzowało jednak wysokości przedmiotu darowizny ani obiektywnego sposobu ustalenia kwoty darowizny, który pozwalałby na dokonanie takiego wyliczenia bez udziału stron. W porozumieniu nie oznaczono bowiem konkretnie o spłaceniu jakich należności kredytowych i z jakiego tytułu chodzi. W ocenie Sądu, powyższe porozumienie nie spełniało zatem ustawowego wymogu, zgodnie z którym umowa przedwstępna, powinna określać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej. W konsekwencji, owo porozumienie nie stanowiło skutecznej umowy przedwstępnej zobowiązującej do zawarcia umowy darowizny. Natomiast, w pisemnym oświadczeniu z dnia 10 sierpnia 2016 roku G. P. zobowiązał się do przekazania M. P. (1) kwoty 8.800 zł zgodnie z treścią porozumienia z dnia 7 czerwca 2016 roku, na wskazany przez M. P. (1) numer rachunku bankowego, do dnia 10 października 2016 roku. A zatem, owo oświadczenie nie obejmowało już zobowiązania do zawarcia umowy darowizny, lecz zobowiązanie do spełnienia świadczenia. Nie stanowiło zatem umowy przedwstępnej, czy też jej części, ale w istocie umowę darowizny zawartą bez wymaganej, pod rygorem nieważności, formy aktu notarialnego. Wobec braku jednoczesnego wykonania darowizny, skutkowało to nieważnością umowy darowizny. W rezultacie, oświadczenie z dnia 10 sierpnia 2016 roku nie zrodziło po stronie G. P. obowiązku przekazania na rzecz M. P. (1) kwoty 8.800 zł.

Nawet, jeśli przyjąć, iż porozumienie z dnia 7 czerwca 2016 roku wraz z oświadczeniem z dnia 10 sierpnia 2016 roku stanowiły ważną umowę przedwstępną, umowa ta została zawarta w zwykłej formie pisemnej. Nie czyni ona zatem zadość wymaganiom co do formy, którą w przypadku darowizny dla oświadczenia darczyńcy jest akt notarialny, od których zależy ważność umowy przyrzeczonej. W konsekwencji, jest to tak zwana umowa przedwstępna ze skutkiem słabszym, dająca uprawnionemu jedynie możliwość żądania naprawienia szkody, którą poniosła przez to, że liczyła na zawarcie umowy przyrzeczonej, czyli odszkodowania w granicach tak zwanego ujemnego interesu umownego. Jak wskazano powyżej, odszkodowanie to obejmuje jedynie straty wynikłe z nie zawarcia umowy przyrzeczonej takie jak koszty zawarcia umowy przedwstępnej, wydatki związane z własnym świadczeniem, zbędne nakłady podjęte w związku z przygotowaniem się na przyjęcie świadczenia drugiej strony, ilekroć przywrócenie stanu poprzedniego nie będzie możliwe albo wynikną stąd koszty. Natomiast, w żadnym wypadku wysokości dochodzonego w tych okolicznościach roszczenia nie może kształtować wartość rzeczy, czy świadczenia które poszkodowany by nabył, gdyby doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej i jej wykonania, podobnie jak i wartość pożytków, które rzecz ta przynosi. Powódka nie wykazała, aby w związku z zawarciem umowy przedwstępnej czy też przygotowaniem się do zawarcia umowy przyrzeczonej poniosła jakieś koszty. Zaś kwota 8.800 zł jaka miała być przedmiotem darowizny nie może być przez powódkę dochodzona w ramach ujemnego interesu umownego. Albowiem, przekazanie owej kwoty stanowiłoby wykonanie umowy darowizny. Zaś, powódka byłaby uprawniona do dochodzenia od pozwanego owej kwoty dopiero wówczas, gdyby strony zawarły ważną umowę darowizny, co w okolicznościach niniejszej sprawy nie miało miejsca.

W rezultacie, powództwo w zakresie żądania zapłaty kwoty 8.800 zł podlegało oddaleniu.

Przechodząc do żądania powódki dotyczącego zwrotu połowy podatku od nieruchomości przy ul. (...) w Ł. w kwocie 114 zł wskazać należy, iż zgodnie z art. 207 k.c. pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Powołany przepis odnosi się do wszystkich wydatków, zarówno koniecznych jak i innych, oraz do ciężarów, a zatem obciążeń współwłaścicieli wynikających z ich prawa (np. podatki, opłaty, ubezpieczenia). W orzecznictwie przyjmuje się, iż pod użytym w art. 207 k.c. pojęciem „wydatków” winny być rozumiane różnego rodzaju nakłady poniesione na rzecz wspólną (tak m.in. Sąd Najwyższy w: uchwale z dnia 19 grudnia 1973 roku, III CZP 78/73, OSNCP 1974 rok, Nr 10, poz. 165, uzasadnieniu postanowienia z dnia 5 grudnia 1997 roku, I CKN 558/97, OSNC 1998 rok, Nr 7–8, poz.112, postanowieniu z dnia 18 marca 1999 roku, I CKN 928/97, Biuletyn Sądu Najwyższego z 1999 roku, Nr 7, s. 5; uchwale z dnia 10 maja 2006 roku, III CZP 11/06, OSNC 2007 rok, Nr 3, poz. 38, Paweł Księżak w pracy zbiorowej pod red. Konrada Osajdy „Komentarz do kodeksu cywilnego” 2017 rok). Natomiast, ciężarami w rozumieniu art. 207 k.c. są podatki i inne świadczenia o charakterze publicznoprawnym obciążające współwłaścicieli nieruchomości będącej przedmiotem współwłasności (tak między innymi Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2009 roku, V CSK 485/08, Monitor Prawniczy 2009 rok, Nr 14, s. 747, Paweł Księżak w pracy zbiorowej pod red. Konrada Osajdy

„Komentarz do kodeksu cywilnego” 2017 rok). Co do zasady nie ma znaczenia, kto ze współwłaścicieli pokrył ciężary i wydatki. W razie potrzeby współwłaścicielowi, który je pokrył, przysługują roszczenia zwrotne. Przyjmuje się, że roszczenie o zapłatę odpowiedniej do udziału części wydatków powstaje z chwilą ich dokonania i od tej chwili może być dochodzone przez współwłaściciela, który poniósł wydatki.

W przedmiotowej sprawie, w dniu 19 sierpnia 2016 roku M. P. (1) uiszczała na rzecz Urzędu Miasta Ł. kwotę 228,40 zł z tytułu podatku od nieruchomości przy ul. (...) w Ł., której współwłaścicielami byli powódka i pozwany, a zatem, od tego momentu M. P. (1) była uprawniona do żądania od pozwanego zwrotu połowy tej kwoty. Wskazane roszczenie powódka zgłosiła w piśmie z dnia 11 kwietnia 2017 roku, żądając zasądzenia od pozwanego kwoty 114 zł. Pozwany do chwili obecnej nie zwrócił powódce połowy kwoty 228,40 zł odpowiadającej wielkości jego udziału w owej nieruchomości. W konsekwencji, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 114 zł.

Uwzględnieniu podlegało także żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 1.379 zł stanowiącej połowę nadpłaconej składki na ubezpieczenie od utraty pracy pobranej przez pozwanego. W dniu 18 kwietnia 2014 roku (...) Spółka Akcyjna w W. udzieliła G. P. i M. P. (1) kredytu hipotecznego w kwocie 153.300 zł na rozbudowę domu na nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. Z kredytem było związane ubezpieczenie na życie kredytobiorców od utraty pracy. Składka na powyższe ubezpieczenie w kwocie 4.982,25 zł została uiszczona w dniu 12 maja 2014 roku ze środków z pierwszej transzy kredytu w kwocie 5.000 zł wypłaconej przez bank. Powódka i pozwany pozostawali wówczas w związku małżeńskim w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej. Środki z pierwszej transzy kredytu wypłaconej przez bank weszły zatem w świetle przepisu art.31 § 1 k.r.o. do majątku wspólnego stron. W konsekwencji, składka na ubezpieczenie od utraty pracy przez powódkę lub pozwanego, została uiszczona z ich majątku wspólnego. Spłata całości kredytu w dniu 19 sierpnia 2016 roku spowodowała skrócenie okresu ubezpieczenia, a w efekcie nadpłaty składki na ubezpieczenie od utraty pracy. Uiszczona przez strony składka na ubezpieczenie, w nadpłaconym zakresie, stanowiła świadczenie nienależne i podlegała zwrotowi. Jak przyjmuje się w piśmiennictwie, w takim wypadku nie powstaje jednak po stronie zubożonych solidarność wierzycieli z tytułu nadpłaconej składki, bowiem zgodnie z art. 369 k.c., zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub z czynności prawnej. Natomiast, przepisy normujące bezpodstawne wzbogacenie czy nienależne świadczenie nie wskazują, aby w takim przypadku powstawała solidarność wierzycieli (tak między innymi P. K. „Bezpodstawne wzbogacenie” 2007 rok). W dniu 12 września 2016 roku, a zatem już po ustaniu pomiędzy stronami wspólności majątkowej, (...) Spółka Akcyjna w W. dokonała zwrotu nadpłaconej składki na ubezpieczenie od utraty pracy w kwocie 2.758,82 zł.

Zgodnie z art. 46 k.r.o., od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Natomiast, stosownie do art. 1035 k.c., jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do dziale spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych. Jak wynika z art. 43 § 1 k.c., oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Nadpłacona składka z tytułu ubezpieczenia od utraty pracy pochodziła z majątku wspólnego małżonków. Wobec równych udziałów M. P. (1) i G. P. w majątku wspólnym na rzecz każdego z nich przypadła połowa owej składki. Pozwany sam wypłacił całą kwotę i nie rozliczył się z pobranych środków z powódką. A zatem, zobowiązany był do zwrotu na rzecz powódki żądanej kwoty 1.379 zł jako połowy zwróconej składki.

W odpowiedzi na pozew G. P. zgłosił do potrącenia kwoty, które w jego ocenie dotyczyły majątku wspólnego: kwotę 1.800,19 zł tytułem spłaty ostatniej raty kredytu na rozbudowę domu, kwotę 111,60 zł tytułem podatku od nieruchomości, kwotę 2.000 zł z tytułu zwrotu zaciągniętych pożyczek oraz kwotę 247,26 zł uiszczoną za telefony powódki i małoletniego syna stron.

Odnosząc się do zgłoszonych do potrącenia wierzytelności należało dokonać analizy tej instytucji. W prawie polskim znane są dwa rodzaje potrącenia: potrącenie ustawowe, uregulowane przez przepisy kodeksu cywilnego (art. 498-499 k.c.) oraz potrącenie umowne znajdujące podstawę w wyrażonej w art.353¹ k.c. zasadzie swobody umów. Dopuszczalność umownego potrącenia została zaakceptowana zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2000 roku, IV CKN 163/00, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia

1998 roku, II CKN 849/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz.128; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 stycznia 2001 roku, I ACa 1022/00, (...) 2003, nr 1, poz.121). Przyjmuje się przy tym, że potrącenie umowne daje stronom szersze możliwości wzajemnych rozliczeń, gdyż umożliwia wyjście poza sztywne ramy regulacji zawartej w art. 498-499 k.c. Ramy umownego potrącenia kształtuje, bowiem zgodna wola stron oraz granice przewidziane w art. 353¹ k.c.

Natomiast, stosownie do treści art. 498 § 1 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Skutek potrącenia jest taki, że obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej (§ 2 art.498 k.c.).

Potrącenie jest jednostronną czynnością prawną - dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie to ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 k.c.). Pewne kategorie wierzytelności nie mogą być jednak zgodnie z art. 505 k.c. umorzone przez potrącenie. Wierzytelności będące przedmiotem niniejszego postępowania nie należą jednak do kategorii wymienionych w powołanym przepisie.

W judykaturze i piśmiennictwie, których poglądy w tym zakresie podziela w pełni Sąd Rejonowy, wskazuje się, że rozróżnienia wymaga dokonanie czynności prawnej potrącenia poprzez złożenie drugiej stronie oświadczenia woli, z którego wynika zamiar potrącenia określonej wierzytelności od zarzutu procesowego potrącenia, polegającego na powołaniu się na dokonane wcześniej potrącenie i wygaśnięcie zobowiązania, które nastąpiło w wyniku złożenia oświadczenia woli. Rozróżnienie to ma doniosłe znaczenie praktyczne. Albowiem, zarzut potrącenia zgłoszony w toku procesu może odnieść zamierzony skutek jedynie wówczas, gdy miała miejsce czynność prawna potrącenia spełniająca wymogi przewidziane przez przepisy kodeksu cywilnego. Zarzut potrącenia jako instytucja prawa procesowego podlega ograniczeniom przewidzianym w przepisach kodeksu postępowania cywilnego. Generalnie może on zostać podniesiony tylko przed zamknięciem rozprawy w pierwszej instancji, chyba że strona nie mogła go podnieść przed sądem pierwszej instancji lub potrzeba jego powołania wynikła później.

Natomiast, samo oświadczenie o potrąceniu może być złożone w każdym czasie. Na pozwanym zgłaszającym zarzut potrącenia ciąży obowiązek wykazania, że dochodzona przez powoda wierzytelność wygasła w wyniku dokonanego przez pozwanego potrącenia. To on bowiem stara się wyprowadzić z takiego zabiegu korzystne dla siebie skutki. Podkreśla się przy tym, że daleko idące skutki uwzględnienia przez Sąd zarzutu potrącenia oraz fakt, iż jest on w swej istocie zbliżony do dochodzenia roszczenia, wymagają skrupulatnego badania przez Sąd, czy rzeczywiście nastąpiło umorzenie dochodzonej pozewem wierzytelności w całości lub części. W szczególności, zgłaszający zarzut potrącenia w procesie ma obowiązek określić swoją wierzytelność, wykazać jej istnienie i fakt złożenia oświadczenia o potrąceniu. To na nim, jako na wywodzącym ze złożonego oświadczenia skutki prawne, spoczywa bowiem obowiązek udowodnienia powoływanych okoliczności (art. 6 k.c.). Samo zgłoszenie zarzutu procesowego nie oznacza zatem jeszcze, że nastąpiły materialnoprawne skutki określone w art. 498 i 499 k.c. Do sądu orzekającego w sprawie należy bowiem ocena - w oparciu o całokształt materiału dowodowego - czy strona powołująca się na potrącenie wykazała, że oświadczenie o potrąceniu zostało złożone skutecznie i tym samym spowodowało umorzenie dochodzonej przez powoda wierzytelności (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 lipca 2009 roku I ACa 497/09, opubl: L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 lipca 2011 roku, VI ACa 783/10, opubl: L.).

Dokonanie jednostronnej czynności prawnej, jaką jest potrącenie jest możliwe także w toku postępowania. Jednakże, pozwany musi wyrazić swą wolę dokonania potrącenia w celu wzajemnego umorzenia skonkretyzowanych wierzytelności w sposób dostateczny. Z treści składnego przez niego oświadczenia wynikać musi zamiar potrącenia. Potrącenie nie następuje bowiem automatycznie przez to, że istnieją dwie wzajemne wierzytelności nadające się do potrącenia, ale konieczne jest oświadczenie, że korzysta się z prawa potrącenia (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 marca 1998 roku, I CKN 522/97, OSNC 1998, nr 11, poz. 176; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lutego 2002 roku, V CKN 745/00, niepubl.; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 marca 1998 roku, I CKN 522/97, OSNC 1998, nr 11, poz.176; Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 lutego 2000 roku, I CKN 398/98, niepubl.).

Zgodnie z prezentowanym w judykaturze i piśmiennictwie poglądem, który Sąd Rejonowy podziela, skoro oświadczenie o potrąceniu wywiera skutek dopiero z chwilą dojścia do adresata (art. 61 k.c.), a pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu w odpowiedzi na pozew, którą doręczono pełnomocnikowi procesowemu adresata – M. P. (1), nie można przyjąć, iż oświadczenie pozwanego o potrąceniu zostało skutecznie złożone. Treść art. 91 k.p.c. nie daje bowiem podstaw do przypisania pełnomocnikowi procesowemu prawa przyjmowania w imieniu mocodawcy materialnoprawnych oświadczeń kształtujących. Pełnomocnik procesowy nie jest pełnomocnikiem, jaki po myśli art. 95 k.c. mógłby zastąpić stronę powodową w skutecznym zapoznaniu się z oświadczeniem (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 października 2007 roku, V CSK 171/2007, niepubl., Gutowski „Komentarz do kodeksu cywilnego.” 2016 rok). Natomiast, pozwany, na którym, zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c., spoczywał ciężar udowodnienia w tym zakresie, nie wykazał czy i kiedy jego oświadczenie o potrąceniu zawarte w odpowiedzi na pozew dotarło do samej M. P. (1).

W konsekwencji, skoro pozwany złożył oświadczenie o potrąceniu pełnomocnikowi powódki, zamiast samej powódce, to nie wywołało ono skutku w postaci potrącenia. Ponadto, pozwany nie udowodnił, aby przysługiwały mu w stosunku do powódki wierzytelności przedstawione do potrącenia.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, sposób rozliczenia kwoty 1.800,19 zł z tytułu kredytu oraz kwoty 111,60 zł z tytułu podatku od nieruchomości został ustalony przez strony już w dniu sprzedaży nieruchomości w ten sposób, że kwota darowizny na rzecz M. P. (1) została obliczona poprzez pomniejszenie kwoty 9.800 zł o część zobowiązań pozwanego ze wskazanych tytułów (955,85 zł), zaokrągloną do 1.000 zł, a powódka przekazała pozwanemu środki pieniężne na pokrycie przypadającej na nią części raty kredytu i podatku od nieruchomości. A zatem, brak jest podstaw do przyjęcia, że w chwili składania odpowiedzi na pozew G. P. przysługiwały jeszcze w stosunku do M. P. (1) wierzytelności o rozliczenie wskazanych kwot.

Pozwany nie wykazał także, aby przysługiwało mu prawo do żądania od powódki zwrotu całości lub części należności uiszczonych w dniach 15 czerwca 2016 roku, 29 czerwca 2016 roku oraz 4 sierpnia 2016 roku, 1 września 2016 roku, 19 września 2016 roku oraz 26 października 2016 roku przez niego lub E. P. na podstawie faktur wystawionych przez (...) Spółkę Akcyjną w W.. Na uwagę zasługuje okoliczność, iż zapłata dotyczyła faktur wystawionych na nazwisko pozwanego i miała miejsce po ustanowieniu przez strony rozdzielności majątkowej. G. P. nie udowodnił, aby dokonana przez niego zapłata na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. dotyczyła majątku wspólnego stron i dawała mu prawo do żądania zwrotu całości lub części zapłaconych kwot od powódki. Zaś, pełnomocnik powódki podnosił, że są to osobiste zobowiązania pozwanego.

Brak było także podstaw do przyjęcia, iż pozwanemu przysługuje prawo żądania od powódki zwrotu całości lub części kwot z tytułu zawartych przez niego w dniach 30 kwietnia 2015 roku, 28 marca 2016 roku oraz 3 kwietnia 2016 roku umów pożyczek na łączną kwotę 2.000 zł. Jak wynika z przedłożonych przez pozwanego kserokopii owych umów, pożyczki zostały spłacone po ustaniu pomiędzy stronami wspólności majątkowej małżeńskiej, a zatem z środków stanowiących majątek osobisty pozwanego. Zaciągnięcie zobowiązania w trakcie małżeństwa przez jednego z małżonków w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej nie powoduje, iż dłużnikiem staje się także drugi z małżonków. Jeżeli dług jednego z małżonków powstał w wyniku zaciągnięcia indywidualnej pożyczki, która nie została przeznaczona na potrzeby rodziny, a następnie została spłacona przez małżonka będącego stroną owej czynności prawnej, brak jest podstaw do przyjęcia, iż zachodzą podstawy do rozliczenia owego długu pomiędzy małżonkami na podstawie przepisów art.41 k.r.o. w związku z art.45 k.r.o. (tak również Krystyna Skiepmo „Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków” Warszawa 2015 rok). W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wskazane umowy pożyczki zostały zaciągnięte w trakcie toczącej się pomiędzy powódką a pozwanym sprawy rozwodowej, która jak podnosiły obie strony skutkowałą powstaniem pomiędzy stronami silnego konfliktu. Pełnomocnik powódki kwestionował istnienie podstaw do dokonania potrącenia kwot wynikających z powyższych pożyczek, wskazując że są to osobiste zobowiązania pozwanego. Natomiast, G. P. nie udowodnił, że zaciągnięte przez niego pożyczki zostały przeznaczone na potrzeby rodziny bądź majątku wspólnego stron, aby powódka o nich wiedziała i wyrażała zgodę na ich zaciągnięcie, a w konsekwencji, iż powódka winna rozliczyć się z pozwanym z tytułu dokonanej przez niego spłaty

tych pożyczek. Wręcz przeciwnie, jak wynika z twierdzeń pozwanego, zawartych w odpowiedzi na pozew, zaciągane przez pozwanego pożyczki były związane z jego trudną sytuacją finansową po rozstaniu się z powódką i przeznaczone na bieżące utrzymanie.

Mając na uwadze powyższe, oświadczenie o potrąceniu złożone przez pozwanego w odpowiedzi na pozew nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Zgodnie z art.455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zobowiązania pieniężne dotyczące wzajemnych rozliczeń współwłaścicieli się z reguły zobowiązaniami bezterminowymi. Dłużnik obowiązany jest wykonać je niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Dłużnik popada więc w opóźnienie dopiero wtedy, gdy nie czyni zadość temu obowiązkowi (art. 455 k.c.).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe, a od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie (art. 481 § 2 zd. 1 k.c.).

Powódka żądała zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 114 zł z tytułu podatku od nieruchomości oraz kwoty 1.379 zł z tytułu nadpłaconej składki na ubezpieczenie od utraty pracy, o które rozszerzono powództwo w piśmie z dnia 11 kwietnia 2017 roku, od daty złożenia tego pisma. Zobowiązania z tytułu rozliczenia owych kwot mają jednak charakter bezterminowy. M. P. (1) nie wykazała, aby przed złożeniem pisma rozszerzającego powództwo, wzywała pozwanego do zwrotu wskazanych kwot w oznaczonym terminie. Odpis pisma zawierającego rozszerzenie powództwa doręczono pozwanemu w dniu 9 czerwca 2017 roku. A zatem, o opóźnieniu G. P. z zapłatą tych kwot może być mowa dopiero od dnia następnego czyli od dnia 10 czerwca 2017 roku.

W konsekwencji, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.493 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty. Powódka reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika nie żądała zasądzenia od pozwanego odsetek ustawowych za opóźnienie, ale niższych odsetek ustawowych, do czego była uprawniona. W związku z tym, nie wychodząc ponad żądanie pozwu, Sąd zasądził od kwoty 1.493 zł odsetki ustawowe.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 100 k.p.c. zasadą stosunkowego ich rozdzielenia. Powódka dochodziła pozwem kwoty 10.293 zł. Na jej rzecz zasądzono kwotę 1.493 zł, a zatem wygrała ona proces w 15 %. Na koszty procesu poniesione przez powódkę w niniejszej sprawie złożyły się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.800 zł (ustalone zgodnie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2015 r. poz. 1800, w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu). Pozwany nie poniósł kosztów procesu. W rezultacie, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na nieuiszczone koszty sądowe w łącznej kwocie 515 zł złożyła się pierwotna opłata od pozwu w kwocie 440 zł oraz opłata od rozszerzonego powództwa w kwocie 75 zł. Na podstawie art.113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398) w związku z art. 100 k.p.c., Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, od M. P. (1) z roszczenia zasądzonego w punkcie 1 wyroku kwotę 437,75 zł, a od M. P. (2) kwotę 77,25 zł.